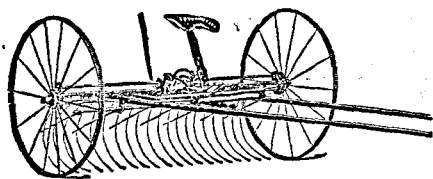

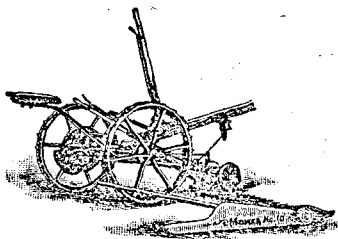
ERDÉLYI GAZDA

Legjobb és Legtökéletesebb

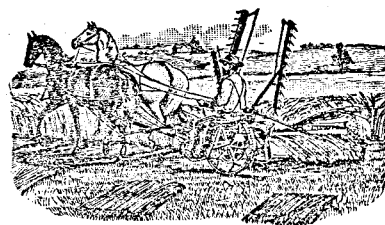
Fű- és Takarmány-kaszálók, teljesen acél Széna-gyűjtő és Tarló-gerehlyék, Marokrakó és Kévekötő
 • • • • • Aratógépek, Világhírű eredeti amerikai Johnston-gyártmány • • • • •
Bächer Rudolf—Melichar Ferencz-nél Budapest, Nagymező-utca 68.

Vezérképviselő: SZÜCS ZSIGMOND.

Kimerítő árjegyzéket készséggel küldünk.

1266

Eladó

egy alig használt

UMRÁTH-féle nagy

Szalma-kazalozó

(Elevator).

Értekezni lehet Lázár Mendel

Simonnal TORDA.

1533

BABÓS és TÁRSAI

vaskereskedése KOLOZSVÁRT, Deák-Ferencz-utca 25. szám.

A nagyérdemű gazdaközönség szives tudomására hozzuk, hogy üzletünkbe újabban egy nagyobb összeget fektettünk be és raktárunkat megnagyobbítottuk, ennél fogva azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy nagyra becsült vevőinket gyorsan és pontosan a legjutányosabb árak mellett szolgáltatjuk ki.

Raktáron tartjuk mindazon cikkeket, amelyek egy gazdaságban szükségeltetnek, u. m. Gazdasági gépek és eszközök, Kudsíri-rudvasak, vaslemezek, építkezési vasgerendák, Konyhaberendezési cikkek, Kötél és lánczárak, Beocsini-Cément, Gipsz, nádfonat, Carbolineum, Kátrány, mindennemű Festékárak, Gépszíj, Gépolaj, Gépszir, Kocsikenőcs, Mécsolaj, Rézgálicz, Raffia háncs, Aszfalt és elszigetelőlemezek, Kovács-szén, Kox és Faszén, Fleischmann-féle szabadalmazott tejkanak stb.

Gazdasági gépekről árjegyzéket díjmentesen küldünk. 1473

Telefon szám: 351.

Telefon szám: 351.

Őszi trágyázáshoz a

THOMAS-SALAKLISZT

csillag védjeggyel

helyesen alkalmazva, minden növénynek legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágyája. — Kivánatra szakmunkákkal és árajánlattal készségesen szolgál: 1511

Kalmár Vilmos,

Budapest, VI., Teréz-körút 3.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin
 magyarországi vezérképviselője.

Óvakodjunk a hamisításoktól és figyeljünk a védjegyre!
 Minden zsák ólomzárral és tartalomjellel van ellátva.

Alkalmi ajándékoknak

legalkalmasabb bevásárlási forrása

STEIN S. és TÁRSA

első erdélyrészi kizárólagos gyermekruha üzlete, kapható újszülöttől 14 évesig Leány és fiuk részére Kabátok, Ruhák, Kötények, Kalapok, Kapiszonok, Harisnyák, Kamáschlik, Gyermek fehérnemű minden nagyságban.

Mérték szerinti fűzők a legújabb formában és kényelmes viseletűt készítenek. Vidéki rendelmenyt pontosan eszközlők, gyermekruha rendelmenynél elegendő a kor megjelölése és pontosan találó útut küldök. Baba kelengye, keresztelő készlet állandóan raktáron a legfinomabb kivitelben. — Határozott jutányos árak.

Szives pártfogást kér

Stein S. és Társa,

Mátyás kir.-tér 2. sz.

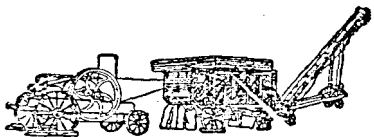
1434

1905. január 1-től a tanáosház alatti helyiségben.

- 1904. évi d.-sz.-mártoni kiállításon 5 díszoklevéllel kitüntetve.
- 1903. évi besztiercei kiállításon 2 ezüstéremmel kitüntetve.
- 1903. évi kolozsvári kiállításon 2 díszoklevéllel kitüntetve.
- 1902. évi pozsonyi kiállításon 3 oklevéllel kitüntetve.

KALLAI LAJOS motorgyára, BUDAPEST, VI., Gyár-u. 50.

Teljes jótállás kitünő cséplésért

A jelenkor legegyszerűbb és legtökéletesebb motorcséplő-készlete.

Gépezet nélkül könnyen kezelhető.
Ezen legújabb motorok terjesztése érdekében használt gőzgépek cserébe vétetnek.

Ezen motorcséplő-készletek felülmúlhatlan kitünősége felől tudakozódni lehet:

Báró Kemény József úrnál Maros-Németi (Erdély).
Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál Nagy-Enyed.
Gróf Mikos Kelemen úrnál Magyar-Csesztve.
Meskó Jakab úrnál Csikmádéfalva stb. stb.

1454

Legbiztosabb olcsó üzem!

Ajánlja teljes jótállás mellett benzínmotorral malom- és iparüzemre, valamint

**Villamos Benzinlokomobil-
Cséplőkészleteit Kettős Tisztító-
szerkezettel.**

!!!Egyedül létező újdonság!!!

Önműködő, ellenőrző és biztosító-szelep.
Külön mezőgazdasági géposztály:

gőzgépek, malmok, járgányok, cséplők, vetőgépek stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Lónyíró ollók,

Marhanyíró ollók,

Ló- és marhanyíró gépek „HELIOS”
istálló lámpa stb. s egyéb gazdasági czikkek

legjobb minőségben jutányos árban szerezhetők be

SCHOTTOLA ERNŐ

cégnél

BUDAPEST, VI-ik kerület Andrassy-ut 2. szám.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1532.

A SMITH-PREMIER-IRÓGÉP

a világ legjobb gépe. — Grand Prix 1900. Paris.

300,000 darab Smith-Premier már használatban.

Vezérképviselő Erdély, Szatmár- és Máramaros megyék részére:

Strasser Izidor

Kolozsvár, Wesselényi Miklós-utca 22.

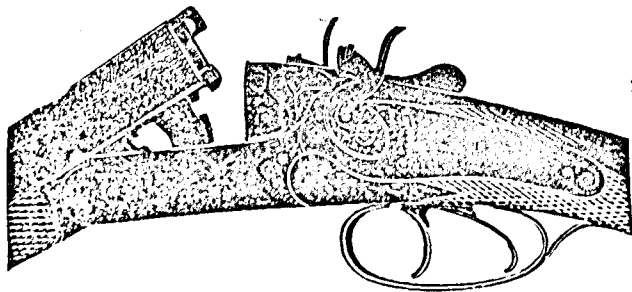
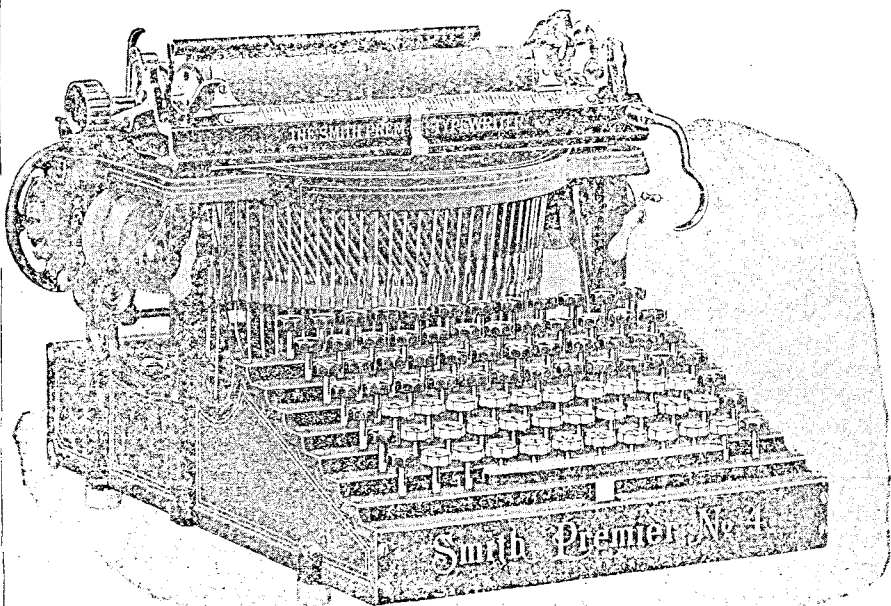
Központ:

Budapest, Andrassy-út 4.

Írógépmunkákat és sokszorosításokat a legjutányosabb árban elvállalok.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

1546.

Egyedüli FERLACHI gyártmány,

mely a bel- és külföldi gyártmányok közti versenyen a legelső díjat nyerte el.

Aranyérem Páris 1900. — 46 remekelés.

Ogris Márcus

1323

fegyvergyár és (précios) puskaműves

FERLACH (KARINTHIA) szállít elsőrangú bármily rendszerű vadász- és cséplő-fegyvereket legjobb és legpontosabb kivitelben Különlegesség nagyon könnyű DRILLING-fegyverekben. Súlyuk 2-8— kilogramm.

Újdonság: Browning-féle automatikus sorét ismétlő fegyver 225 korona gyári árban.

Magyar árjegyzék kívánatra bérmentve.

Levelezés magyar!

Levelezés magyar!

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.,
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

- Egy időszerű fontos gyakorlati kérdés. *T. B.* 423
Az Erbélyi Kárpátok hegyi legelői, azok ápolása és kihasználása. II. *Gärtner Károly.* 424
A mezei dűlőutak rendezése. 425
Az izgató-anyagok hatása a takarmányozásnál. *Dr. Ejury Lajos.* 425
A baromfitenyésztés jövedelmezőségéről. 425

Vegyes közlemények:

- A nemzetközi állatorvosi kongresszus Budapesten. — Időjelzés. — Szénaszállítás mentelepek részére. — A nagyenyedi mezőgazdasági gép és termény kiállítás. — Internátus a gazdatisztek gyermekei részére. — Jó komló-termés kilátások. 436
Pályázati hirdetmény. — A várható idei szőlőtermés. — A tengeri aratásának ideje. — Németország gyümölcs-termése. 427
Termés- és piaci jelentések. 427

Hirdetések

Egy időszerű fontos gyakorlati kérdés.

Volt egy kedves, jó barátom, kit itt nálunk a „bérce» hazarészben sokan szerettek, aki mindig azon volt, hogy vármegegyében — közel a keleti határszélhez levő községek területén a jobb, gyümölcsözőbb mezőgazdasági eljárásnak útát nyisson. Előbbre vigye a birtokosságot azon az ösvényen, amelyen úgy saját, valamint a köz előnyére a jövőben majdan haladnia kell.

Az én barátom egykoron mint katona került hozzánk, itt nősült is „Ankerschmidt» módján közénk állt, velünk gondolkozott, velünk érzett és ahol csak tőle tellett, értünk, különösen vidéke érdekében cselekedett. Ez a barátunk néhai gróf Schweinitz Gyula volt.

Az ő kedvencei első sorban a takarmánynövények voltak és velük, azaz, hogy általuk az állattenyésztés különösen a köztenyésztésnek föllendítése képezte kedvenc célját.

A takarmánynövények között volt egy, melyet erőben a többiek fölé helyezett és minden erejével azon volt, hogy a kisbirtokosok gazdálkodásában ez illő teret foglaljon. Ez a növény a vörös — vagy a stájer lóhere volt.

Többször megirta és beszélt róla, hogy ennek a növénynek van a Királyhágó keleti oldalától kezdve az ország Románia felőli határáig nagy jövője, nem egyedül mint takarmány, hanem magtermelés szempontjából is, mert biztosan ad hozamot és lóhermagunk semmivel sem áll hátrább a legjobb külföldinél, az alföldi lucernamagunk pedig a külföldinél talán még lobb is lehetne.

Schweinitz gróf törekvése nem volt meddő. Sokra ment a holdak száma, amelyen az ő propogandája folytán is a lóhertermelés gyökeret vert. A magtermelés előtérbe kezdett nyomulni, a lóhermag kereskedésünk föllendült, a lóherből nyert takarmány pedig képessé tett bennünket arra, hogy lassan-lassan a jobb útra való térésre törekedtek.

Azt hiszem, hogy azt, amit utóbb mondottunk, számok legjobban bizonyítják. Az e-féle magok kivitele folytán emelkedett és 1903-ban tiszta kivitelünk 8.458770 koronát tett, ami élénken igazolja, hogy ez a

terményünk a világpiacon helyét megállíthatja.

Mihelyt valami jó kerül nálunk, annak mindig támad ellensége, mely hol kisebb, hol nagyobb mértékben árthat. A lóhernek és lucernának nem mondhatom, hogy támadt, hanem a fő ellensége elszaporodván, félelmetessé lett. Ez az ellenség az *aranka*.

Az elszaporodott ellenséggel próbáltunk megküzdeni és a küzdelem bizonyos fokig nem volt meddő. Szakembereink szerkesztettek olyan készülékeket — mondjuk rostát — mellyel a mi hazánkban otthonos aranka magjait a lóhermag közül ki lehetett venni. A kitisztításra helyet évekel ezelőtt néhai gróf Bethlen András volt földművelésügyi miniszter segítségével állítottunk Kolozsvárt, mely kezdettől fogva igenis hasznot hozóan működött.

Nem tudom ki tanácsolta az előbb megnevezettnek, de okvetlenül előrelátó ember volt, hogy a tisztítóból kikerülő apró lóhermagokból, léhából álló arankamagos rostaaljat el kell égetni, vagy másképp kell megsemmisíteni.

A megsemmisítés tudtommal folyt is egy-két évig, de a hatósági ellenőrzés megszűnván, abban hagyták, elállottak attól a nem egészen szolid kereskedők és csakhamar a nem tisztességeseknél kifejlődött bizonyos rostaalj-kereskedés a vidéki szatócsok közvetítésével. Ez a kereskedés folyt nyugat felé, valamint észak-keleti irányban, a mivel egyrészt egész vidékeket befertőztettek, másrészt a külföldön való hitelünket erősen megronthatják.

Az utolsó évtized alatt útát talált hozánk, onnét egyes magkereskedők szivesége folytán az amerikai lóhermag, mely egyrészt Fiumén át, de másfelől is özönlött be hozzánk. Ezzel az amerikai maggal kaptunk rosszabb minőségű lóheret, de megkaptunk ezenfelül egy ennél lényegesebb bajt, megkaptuk az illatos, vagyis a nagyszagú (őreg szemű) arankát, mely a régi itt pusztító arankánál sokkal veszélyesebb.

Megmondom, hogy az amerikai miért veszélyesebb: Ennek az arankafajnak az a veszedelme, hogy magjának átmérője egyezik a lóhermagjának átmérőjével és ezért a lóhermag közül való kirotálás majdnem

Jobb
és megbízhatóbb
magvak

nem léteznek, mint a minőket
31 év óta szállít

Manthner Ödön

cs. és kir. udvari

magkereskedése

Budapest

VII. ker., Rottenbiller-utca 33. sz.

IV. ker. Kossuth-Lajos-utca 4. sz.

ÁRJEJYZÉKEK

Ingyen és bérmentve küldetnek.

Az aratási és cséplési Árjegyzékünk

megjelent és azt kívánságra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük. 1006

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31. sz.

legyőzhetetlen akadályokba ütközik. Tehát lehetetlen volna az ellene való védekezés?

Azt nem merném kimondani és pedig azért nem, mert az a nézetem, hogy e védekezésnek nem is olyan legyőzhetetlen nehézségekkel járó az útja, csak akarnunk kell. Rá kell ugyanis kényszeríteniünk első sorban *magunkat*, hogy a szükségeseket végrehajtsuk, azután nekünk gazdáknak kell kényszeríteniünk a közigazgatást, hogy a törvény értelmében tegye meg a kötelességét, a kormány pedig, mely a törvényt végrehajtja, szigorúan ellenőriztesse a végrehajtást és ha valamelyik közigazgatási ember az ő kötelességének eleget nem tenne, tétozás nélkül az illet el kell söpörni.

De lássuk kissé a védekezést is:

Könnyű volna a helyzetünk szemben az apró-, de meg a nagy magú arankával is, ha tudósaink találnak csávat, vagy ilyesmit, mellyel meglehetne ölni az aranka magjai csiraképességét, de az eljárás sem lóher, sem a lucernamag csiraképességének nem ártana. Sajnos ilyen eljárás nincs és még reményünk sem lehet, hogy valamikor lesz. A rosta is — szemben a nagyszemű arankával sikertelen, tehát csak egy út van amelyen haladva segíthetünk és ez az arankairtas a zöld területen.

A földmivelségi miniszter ur helyett az elmúlt évben ennek a miniszteriumnak az államtitkárja — igen helyesen, erre a tere lépett és törvény adta jogánál fogva elrendelte volt a földeken való arankairtas. Ezt a rendeletet minden józanul gondolkodó gazda örömmel fogadva helyeselte. Ha épületek között a házak tövében levő kertekben az égetéssel való irtás okoz is nehézségeket, követel elővigyázatot, de még ott sem kivihetetlen, kint a mezőn tapasztalásból mondhatom, különösen beválik.

A rendelet kibocsátása után aratás előtt utaztam Enyedről Nagyváradra, a vasúti kocs ablaka mellett ülve néztem a kolozsvármegyei és a bihari gazdák heréseit és elámultam. Amig Kolozsvármegye bánfihunyadi járásában a lóheréseket kitisztították, addig Biharban az élesdi és a központi járásban olyanok voltak a herések, mintha tojássárgájával kaptak volna fejtrágyázást.

A látottakon felháborodtam, tudakoztam a jeles közigazgatási tisztviselő kilétét és kérdeztem, járnak-e erre szakemberek a földmivelségi miniszteriumból? Magkaptam a választ, de azt is, hogy nem irtják az arankát, mert a miniszterium ezt illető rendelete föl lenne függesztve!

Rendületet fel lehet függeszteni, de azt hiszem az olyanak felfüggesztése, mely világos törvényen alapszik, még is bajos dolog. Saját biztonságunk szempontjából, fontos érdekeink védelmére azon kellene len-

nünk, hogy ne függesztessék fel az ilyen természetű rendelet, hanem ha nincs, bocsáttassék ki ilyen és ezt kérlelhetetlen szigorral hajtsák végre rajtunk, vagyis tekintet nélkül mindenkin.

A most elbucszott földmivelségi miniszter ur az első rendeletet követőleg egy évvel ezt megújította, adja a jó ég, hogy foganatja legyen és a mennyire lehetséges, szabadítsuk meg az országot ettől a veszedelmes magkereskedésünket is megromtó élősdtől.

És meg fogunk szabadulni, ha heréseinkből, lucernásainkból az arankát, mikor mutatkozik, azonnal kiirtjuk;

ha egyesült erővel oda hatunk, hogy *mindenki* irtsa és aki elmulasztja, annak költségére a hatóság irtatja;

ha kényszerítjük a lehető legerélyesebben a közigazgatást, hogy ebben az irányban is megtegye elodázhatatlanul a kötelességét;

ha idegen, azaz a tengerentúlról hozott vetőmagot nem használunk;

csak államilag ólomzárolt zsákból vásárolunk vetnivalót;

ama bizonyos rostaalj-kereskedést üldözzük és nemcsak pénzbüntetéssel, hanem okvetlenül elzárásai is sujtjuk, végre

ha minden körülmények között »tisztá földbe tiszta magot vetünk.

T. B.

Az erdélyi Kárpátok hegyi legelői, azok ápolása és kihasználása.

II.

Két tény forog fön nálunk. Először: bizonyos az, hogy ha hegyi legelőink jelenleg nincsenek is jó állapotban, de elég nagy terjedelemben vannak; másodsor: nem kevésbé bizonyos, hogy ezek a hegyi legelők nagyon hiányosan vannak kihasználva és gondozva. Mit kell hát tenni, hogy ezeket a legelőket egyszer jókarba hozzuk, azután pedig belőlük a lehető legnagyobb hasznot érjük el.

Az Alpeseken pinzgau tenyésztés alatt vársárlása végett több ízben tett utazásaim alatt alkalmam volt látni, hogy milyen lelkiismeretes gondossággal ápolnak és használnak ott ki minden füves helyet, hogy milyen fáradtsággal és veszélylyel használják ott legelőnek, vagy kaszálónak a csaknem hozzáférhetetlen legkisebb fűtermő foltot is, hogy milyen fáradtsággal cipelnek föl a hátukon korpát meg söt. Láttam továbbá, hogy ezeken a vidéken úgyszólván semmi szalmát sem produkálnak és az állatok aljazása tülevelekből áll, hogy az istállók berendezése egész kezdetleges, hogy télen át gyakran a legnagyobb takarmányszükség van és az állatok tavasszal egész le vannak soványodva. Ha mindezt figyelembe vesszük és azt látjuk, hogy mindezen nehézségek és kedvezőtlen körülmények dacára a legjobb és legegészségesebb tenyésztést nevelik, akkor okvetlenül arra a következtetésre kell jutni, hogy a hegyi-

legelőknak a legnagyobb befolyásuk van a jó és jövedelmező állattenyésztésnél és csudálkozni kell, hogy nálunk tulajdonképpen még nagyon kevés súlyt fektettek azoknak okos kihasználására.

Mikor itt legelőkről beszélek, nem értem ez alatt a Mezőség kopasz dombjait, hanem a magas hegységet és az ahhoz csatlakozó középhegységet, mert csak itt nőnek a zamatos, tartalomdús fűvek, csak itt van a tiszta hegyilevő és ott van elegendő és tiszta víz. A mi hegyilegelőink sokkal hozzáférhetőbbek is, mint az Alpeseken és a vadállatok veszélye nálunk éppen úgy elmulnék, mint az Alpeseken, ha hegységeinken többen laknának.

Bizonyára ma is használják a hegyilegelőket, de többnyire csak rablógazdálkodással. Csaknem az összes hegyilegelő a községek tulajdonát képezik, vagy egyes nagyobb állattenyésztők bérletében vannak. De ezek főként juhtenyésztést és emellett kistestű, többnyire degenerált, kivitelre nem képes szarvasmarha tenyésztését űzik. A lakosság összesége csak ritkán részesedhetik ebben. Ezeknek a nagyobb állattenyésztőknek a befolyása következtében a haszonbérösszeg is nagyon alacsony, mert senkinek sincs bátorsága ellenük föllépni és hogy ezek a haszonbérők nemcsak hogy nem tesznek semmit a legelő javítására, hanem azoknak csak pillanatnyi kihasználására törekszenek, tehát inkább rontanak rajtuk — az könnyen belátható.

Ami hegyeink magasabb régióiban az egyetlen kedvezőtlen körülmény a vízhiány. Az Alpeseken még olyan magasságokban is, ahol a tavaszi gyopár és az alpesi rózsa nő, még elegendő mennyiségben van víz, mert rajtuk túl vannak még örökös glecserek, melyek minél melegebb van, annál több vizet adnak. De a mi magasabb régióink patakjainak okos kihasználata mellett ezen a hiányon is könnyen lehet segíteni; azokban a régiókban azonban, ahol ez nem lehetséges, juh-, esetleg kecsketenyésztést kellene űzni és a marha nem is használható ki sokoldalúan. Az a cél, melyet itt követni lehet, főként a tenyészállatnevelés és a tejtermelés, hizlalás csak a legkritkább esetekben lehetséges. Mi azonban abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a hegyigazdálkodást rendszeres mezei gazdálkodással köthetjük össze és a főntemlitett haszonvételeken kívül az állatokat még munkára is használhatjuk és exportképes hizóállatot is produkálhatunk. Nálunk a munkamegosztás is jól keresztülvihető, amennyiben azon községek, melyeknek elegendő hegyilegelői vannak, erőteljes és egészséges jószágot nevelnek, míg a többi községek ezeket azután munkára, tejtermelésre és hizlalásra használják föl. Emellett azonban nincs kizárva az sem, hogy haszonbérlet, vagy vásárlás útján ezek a községek is hozzájutnak a hegyilegelőkhöz, ugyancsak tenyésztést űznek és így a hegyigazdálkodást a mezei gazdálkodással összakapcsolhatják.

Brassóvármegyében a mezőgazdaság viszonylag magas színvonalon áll; a legújabb eszközökkel dolgoznak, a tagosítás csaknem minden községben megtörtént már és intenzív mezőgazdálkodást űznek rendszeres váltógazdálkodással, amelyben a cukorrépatermesztés-

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás-király-tér, 7. sz. saját házában.

Betéteket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azok a előleget adnak. Ugyanott kölcsönzások is kaphatók.

Ugyanott a

The Gresham Életbiztosító Társaság Vezérügynöksége.

(1007.)

sen kívül a takarmánytermesztés is helyet foglal. Ezzel szemben a hegyigazdálkodás még ugyanazon a fokon áll, mint 100 meg 100 év előtt.

(Vége következik.)

Gärtner Károly,
m. kir. állatorvos.

A mezei dülőutak rendezése.

A pénzügyminiszter legutóbbi körrendelettel intézett a felmérő felügyelőséghez, a községek által rendezett mezei közös dülőutak kataszteri fővétele tárgyában. Meghagyja itt, a miniszter, hogy a menyiben a mezei közös dülőutak a községek által nem a kellő időben, hanem akkor rendeztetnének, a mikor a betétszerkesztő-bizottság tárgyalásait már befejezte: a közös mezei dülőutak rendezése folytán előálló változások csak abban az esetben lesznek a kataszteri munkálatokon átvezetendők ha ezt az illető telekkönyvi hatóság maga kívánja, illetve ha a betétszerkesztés alkalmából az utak kataszteri fővétele ellen beadott felszólamlások a telekkönyvi hatóság által a felmérő felügyelőséggel közöltenek.

A kataszteri mérnök kirendelése előtt azonban az illető községek mindenkor nyilatkozatra fölhívandók, vajjon az általuk utólag rendezett közös mezei dülőutak a fölmérő utasítás és a földmívelésügyi miniszter idevágó rendeletének értelmében a helyszínén állandóan meg vannak-e jelölve, s tényleg birtokba vannak-e véve; mert csak az esetben érvényesíthető a rendezés a kataszteri munkálatokban. A menyiben a községtől beérkező nyilatkozat szerint a közös mezei dülőutak állandó megjelölése és birtokbavétele nem történt volna meg, a felszólamlási jegyzék minden további műszaki tárgyalás nélkül a községi nyilatkozat hiteles másolatának csatolása és az egyébként szükséges fölvilágítások közlése mellett az illetékes telekkönyvi hatóságnak visszaküldendő. Végül meghagyja a miniszter, hogy mindabban az esetben, amidőn a közös mezei dülőutak a kellő időpontban rendezettek, illetve a midőn azok bemérése és kataszteri átvezetése külön mérnöki kirendelést igényel, valamint akkor is, ha az utak a község nyilatkozata ellenére állandóan megjelölve nincsenek és ennél fogva a kataszteri munkálatban nem érvényesíthetők: a mérnöki kiküldetés összes költségeinek jegyzéke a megtérítés iránti intézkedés megtétele végett a pénzügyminisztériumhoz tüzetes jelentés kíséretében terjesztessék föl.

A renDELETEH csatolva van a földmívelési miniszternek e tárgyban tett legutóbbi intézkedése, amely a többi között ezeket mondja:

Előfordult, hogy a községek, amelyek közös dülőutak rendezése és állandó megjelölése iránt vagy nem a kellő időben intézkednek, hanem akkor, a midőn a kataszteri munkálatok a betétszerkesztés céljaira már rendezettek, vagy pedig az állandó megjelölést mellőzik s a helyett néhány hét alatt elpusztuló apró karókat, zsindeket alkalmaznak és az így képződött nem tájékoztatott főlvételeknél előforduló esetleges téves kitüntetések ellen a telekkönyvi betétek elkészülte után kell a mezei közös dülőutak rendezése érdekében felszólamlásokkal élni. Az ilyen eljárás azt eredményezi, hogy a betétszerkesztés céljaira már rendezett kataszteri munkálatok föl lesznek forgatva, miáltal áttekinthetőségük biztossága veszedelmezett van, de egyszersmind az államkincstárra több költséget is ró. Az ilyen pótlagos későbbi kiigazítások ugyanis nemcsak a rendezett utakra szorítkoznak, hanem természetesen kiterjednek az illető utakkal határos összes egyéni ingatlanokra is. Fölvívja a miniszter az alispánt, utasítsa a községeket, hogy a mezei közös dülőutakat a részletes fölmérést megelőzőleg rendezzék. Figyelmeztesse továbbá az alispánt a községeket, hogy a mezei közös dülőutak egyáltalában csak akkor lesznek a kataszteri mun-

kálatban a birtokrendező munkálatnak megfelelően föltüntetve, ha azok a birtokrendező munkálatok alapján a helyszínén nemcsak kitűzettek, hanem tartós határjelekkel, azonfölül oly esetekben, amidőn az ujonnan kitűzött ut az előzőleg volt ut helyzetéről eltér, barázdákkal, illetve árkolással is megjelöltenek és ha ez állandó megjelölés szerint tényleg használatba is vétetnek.

Az izgató-anyagok hatása a takarmányozásnál.

A takarmányozásban már régóta folytatnak olyan kísérleteket, amelyeknek eredményéből a takarmányoknak értéke megállapítható. Lényeges dolog is az, hogy ismerjük a takarmányoknak tápanyagtartalmát és vegyösszetételét, mert a különböző takarmányok táphatása ezek szerint változik.

1902 óta különösen dr. Keller és Fingerling Hobeinheimban — nem elégedvén meg az addigi egyoldalú vizsgálatokkal, a takarmányokat más irányban is vizsgálat tárgyává tették. Vizsgálataikat arra is kiterjesztették, hogy vajjon a fűszerek vagyis az úgynevezett izgatóanyagok minő befolyással vannak az állatok takarmányozásánál? Közvetett úton nem-e hatnak azok az izom, a hús, a csont, zsír stb. képzésére?

Izgatószereknek állati vagy növényi eredetű fűszereket és élvezeti cikkeket nevezünk, amelyek ételünknek kellemes ízt kölcsönöznek. Tápanyagunk — habár kis mennyiségben — de mégis többnyire tartalmaznak ilyen izgatóanyagokat; növényeink legnagyobb részében megtaláljuk ezeket, még pedig majd aether, majd olaj, majd valami keserű anyagok alakjában. Előfordulnak ezek a növények minden részében, de legnagyobb mennyiségben a levelek-, gyümölcsök- és magvakban.

Az izgatószerek közül legismertebbek a következők: bors, paprika, szegfűszeg, ánizs, gyömbér, fahéj, szerecsendió, szerecsendióvirág, babérlevél, koriander, köménymag, petrezselyem-zöldje stb.

Ezen fűszerekre, vagy izgatószerekre nézve megjegyzendő, hogy az állati szervezetnek — a tápanyagokkal szemben — sem energiát, sem építő anyagokat nem szolgáltatnak és a sejttanyagok pótlására egyáltalában nem alkalmasak. Közvetlen táperővel tehát nem rendelkeznek. Izgató hatásuk által azonban az anyagcserét kedvező vagy kedvezőtlen módon befolyásolják. A szervezetnek nem adnak valósággal erőt, hanem élénkítik a vérkeringést, izgatják az idegrendszert, s a helyi izgatás által az erő érzetét keltik.

Általában hajlandóak vagyunk azt hinni, hogy az izgatóanyagok a táplálék emészthetőségét növelik. Ezt oly módon iparkodunk megmagyarázni, hogy feltesszük, miszerint a fűszerek étvágyat gerjesztenek, s ezáltal az emésztőmirigyeket nagyobb tevékenységre serkentik, s így az egyes tápanyagok jobban kihasználhatók. Ebbeli nézetünket — mint később látni fogjuk — Keller vizsgálatai éppen nem támogatják.

Keller és Fingerling kecskéken végzett kísérleteik alkalmával az említett fűszerekből csak 1 grammot használtak; ez a csekély mennyiség elegendő, hogy hatásukat kifejthesék, s az az 1 grammnyi fűszer a használt tápanyag mennyiségét jóformán nem is szaporítja.

A kísérleteknél mesterséges takarmány-nemeket alkalmaztak, melyeket összetételükre nézve előzőleg mindig megvizsgáltak. Hogy vizsgálataikat mi mindenre terjesztették ki-

továbbá kísérleteiket hogyan vitték ki? azt felsorolni itt fölöslegesnek tartom, mivel a gazdát a megejtett vizsgálatok eredménye érdekli főként.

A vizsgálatok eredménye röviden a következőkben foglalható össze:

1. ha a takarmányozásnál mesterséges vagy természetes abnormis takarmányt alkalmazunk és ezt fűszerezük, akkor az izgatószerek a takarmányfelvétellel kedvezően hatnak. Fokozzák a tejmirigyek tevékenységét, nagyobb lesz a tejhozam és a tejalkatrészek % os mennyisége is emelkedik.

2. ha normális takarmányt használunk — amelyek izgatóanyagokban elég gazdagok, fölösleges az izgatóanyagok hozzáadása, mivel azok hatástalanok maradnak.

3. az izgatóanyagok a táplálék emésztettségét nem növelik.

Mindezekből látható tehát, hogy nincsen semmi gazdasági jelentősége a fűszerek alkalmazásának normális takarmányoknál. E tekintetben a természet gondoskodott teremtményeinek jólétéről illetőleg szükségletéről. A természetes takarmányok el vannak látva azon alkotórészekkel és így a fűszerekkel is, — melyeket az állati szervezet megkíván.

Ha a természet ezen adományával nem elégszünk meg, s mesterségesen viszünk izgatóanyagokat a takarmányba, azok nemcsak hogy kedvezően nem hatnak, sőt egyenesen ártanak, mivel állandó adagolás mellett krónikus idegességet, továbbá a gyomor és bél nyálka-hártyáinak katarusos megbetegedését okozzák.

A fűszereknek alkalmazása a gyakorlatban csak a legritkább esetekben előnyös. Megengedhető pl. abnormis takarmányoknál, melyekben az izgatóanyag igen kevés; ilyenkor leginkább ánizs, kömény, szegfűszeg stb. fűszernövényi részek ajánlhatók. Ne hagyjuk azonban magunkat elcsábítani a fennhirdetett marha-tej és hizlaló-porok által, a melyeknek egy részük nem más, mint a fennnevezett fűszerek keveréke, más részük pedig valami hatástalan anyag. Az ilyen keverékek vételénél sokkal drágábban fizetjük meg a fűszereket, mintha azokat tisztán és külön-külön vesszük.

Dr. Ejury Lajos.

A baromfitenyésztés jövedelmezőségéről.

Mint a gazdálkodás minden ágazatában és összeségében, úgy a baromfitenyésztésben is nevezetes szerepet játszik a könyvvitel.

Weber Jakab írja Ittenheimból az Elzász-Lotharingiai Gazd. Közlönyben, hogy — ha a baromfitenyésztésből származó jövedelmünket számba akarjuk venni, vezessünk jegyzéket a tojásokról, fogyasztott eleségről, valamint az eladott és a háznál elhasznált azon termékekről, melyek a baromfiaktól származtak. Sokan úgy vélik, hogy ily jegyzék vezetése nehéz és a gazdának nincs is ideje rá. Ez azonban többnyire téves nézet. A könyvvitelt a gazdasszony is elláthatja, sőt a nagyobb gyermekek is segédkezhettek benne. Elég egy papírlap, melyre télen egy táblázatot rajzolunk a tojások feljegyzésére s erre egész éven át naponta felírhatjuk a tojások számát.

E táblázatból év végén megállapíthatjuk, hogy mennyit tojtak tyúkjaink egy év vagy egy hónap alatt és hogy melyik hónap volt e tekintetben a legmeddőbb. Osszuk az évi tojás termést tyúkjaink számával s megállapítottuk, hogy mennyit tojt egy tyúk egy év alatt.

Évi haszon: a nyert tojások, az eladott

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos **férfi ingek**, alsó-nadrágok, gallérok, kékélők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Flu és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban találhatók.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gypjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

és elfogyasztott szárnyasok, toll- és trágya-értéke.

Ezzel szemben a kiadások mennyiségét meghatározza: a nyújtott eleség, az ólhasználat bére, vagy amortizációja, alom, munka és esetleges egyéb kiadások. Vonjuk le a haszonból a kiadást, így megkapjuk azt a tiszta nyereséget, mit a baromfiudvarnak köszönhetünk. Sok gazda elámulna, ha tudná, mi jó védelmet hoz egy jól gondozott baromfiudvar. Hadd tájékoztassa az alábbi, valóban gyakorlati följegyzésekből származó jejjel:

Állomány 1904. január 1 én: 40 tyúk és 3 kakas, 2 kacsa és 1 kácsér, 1 pujka és 2 pujkakakas.

Bevétel:

a) Tyúkokból 2344 tojás à 8 f.	187 K.	52 f.
15 drb. eladott tyúk à 1'62 K.	24 "	30 "
14 drb. leölt " à 1'46 "	20 "	44 "
11 drb. szaporulat à 2'10 "	23 "	10 "
b) Kacsákból 154 tojás à 8 fill.	12 "	32 "
5 drb. eladott kacsa à 2'52 K.	12 "	60 "
2 " leölt " à 1'80 "	3 "	60 "
1 " szaporulat	2 "	40 "
c) Pulykából 27 tojás à 8 fillér	2 "	16 "
2 eladott pulykakakas à 10'80 K.	21 "	60 "
d) Galambokból 87 eladott fiatal galamb	33 "	38 "
Összesen	343 K.	42 f.

Kiadás:

10 mm. burgonya à 4'80 K.	48 K.	— f.
1 " korpa	12 "	— "
Lefölözött tej	8 "	40 "
Gabona és gabona hulladék	84 "	— "
Összesen	152 K.	40 f.

Tiszta jövedelem 191 K. 02 f.

Ha a tojást 6 fillérrel számítjuk	
tyúktójából	140 64 kor.
kacsatójából	924 "
pulykatójából	162 "
összesen	292 92 kor.

tiszta jövedelem 140'52 kor.

Minden egyéb kiadás a tollak és trágyából folyó haszon rovására van elszámolva.

Miután itt ugyanazon eleséget tyúkok, kacsák, pulykák és galambok fogyasztották, nem lehet kiszámítani azt a tiszta jövedelmet, mit egyetlen tyúk hoz a konyhára; de a baromfitermékek kelendősége iránt nincs kétségünk, mert Németországból évente több mint 150 millió marka vándorol baromfiak és baromfitermékekért külföldre. A baromfitermesztés hasznát helyes tenyésztési eljárás és jó táplálással jelentékenyen emelhetjük.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kérjük az előfizetéseket megújítását!

A nemzetközi állatorvosi kongresszus Budapesten.

Ez év őszén szeptember 3—8-ig, Budapesten fogják megtartani a nemzetközi állatorvosi kongresszust, a melynek eredménye az egybeállított napirend, a megvitatásra kitűzött kérdések és az eddig jelentkezett résztvevők száma után itélve igen értékes lesz. A kongresszusnak védőségét József főherceg fogadta el, tagul most is egyre folynak még a jelentkezések s alig van állam, terület, mely képviselőket nem jelentett. A kongresszus tárgyszorozata valóban gazdag s ott szerepelnek a napirenden mindazok a dolgok, melyek az állat-

orvosi tudomány, a praxis és az állattenyésztés szempontjából fontossággal bírnak s így a gazdaközönséget is közelebről érdeklik. A megvitatás tárgyát képezendi az állatbiztosítás kérdése is. Ezt a témát, mint állami és szövetségi, de mint vágóhídi biztosítást is — e célra felkért öt bel és külföldi előadó fogja tárgyalni. Föltehető hogy a kongresszus a kérdést nemcsak megvitatja, de el is dönti, hogy a gyakorlatban is megvalósítható legyen. Ugyancsak vita tárgyát képezi a gümőkór kérdése is, a melylyel tizenhat előadó fog foglalkozni, megvilágítván az ellene irányuló védekezés módjait, a védőoltások ügyét, s az emberi és állati gümőkórnak egymáshoz viszonyát. E kérdés egyike a legfontosabbaknak s egyuttal most nagyon is aktuális. Megvitatás alá kerülnek továbbá: a sertésvész elleni védekezés, tekintettel a védőoltásokra; a szájszél- és körömfájás elleni védőoltások; a tej és tejszárnyékok, különös tekintettel a fejés reformálására a modern hygienia követelményeinek megfelelőleg; a lefölözött tej tápláló-értéke hizó- és növendék állatokra s főleg a különböző fajú sertésekre nézve; a melasse-takarmányozás kérdése; az istálló- és az almozás hygieniája, különböző almok és almozási eljárások bírálata; az istállózás és legeltetés élet-tani szempontból. Ezek csak a főbb és fontosabb, — érdekesebb és aktuálisabb kérdések, ezekhez sorakozik még a kisebb jelentőségű kérdések és dolgok egész serege. Hozzészólhat a vitához a kongresszus minden egyes tagja — s bizonyára a gyakorlati gazdák is előadandják észleleteiket s ezzel is hozzájárulnak a siker biztosításához. Egyáltalán kívánatos volna, hogy a kongresszus a gazdák és testületeik, a gazdasági egyesületek, minél számosabban vegyenek részt s járuljanak hozzá ahhoz a munkához, amely őket érdekli legelső sorban, amennyiben a kongresszus célja nem más, mint a gazdálkodás szempontjából olyannyira fontos állategészségügy fejlesztése. Tagul jelentkezhetni a budapesti állatorvosi főiskola titkári hivatalában 10 korona tagsági díj megküldése mellett. A tagsági díj beküldése ellenében a tagok jogot nyernek a tárgyalásokon és az ünnepélyeken levendő részvételre, valamint díjtalanul megkapják az összes előadásokat nyomtatásban. Rendes tagok lehetnek a kormányok és hatóságok képviselői és kiküldöttei, továbbá az egyetemek, állatorvosi és gazdasági főiskolák, egészségügyi tanintézetek, állatorvosi és gazdasági egyesületek kiküldöttei, végül állatorvosok; gazdák és gyógyszerészek mint rendkívüli tagok vehetnek részt, ha mint kiküldöttek nem tartoznak a rendes tagok sorába. A rendkívüli tagok szintén 20 korona díjat fizetnek s ennek ellenében szintén megkapják a kongresszus kiadványait.

— **Időjelzés.** Junius hava jelzéseimnek megfelelőleg változatos volt s az évszakhoz viszonyítva inkább hűvös, mint meleg, a megjelölt esős jellegű időközök bekövetkeztek s inkább tulmenyiségben hozva csapadékot és pedig zivataros szelek sok esetben erős jégverések kíséretében, a mi a terményekre nemcsak károsan, hanem sok helyen megsemmisítőleg is hatott. A csapadék nagyobb mennyisége a május 24-iki csomópont hatáskörében vette kezdetét s a fenyegető, de azért mégis a szerencsés napkörűli viszonyok folytán kimaradt fagynak átmenete volt ez az esősebb időjárásba a keresztező erőhatások folytán így változva át, a veszedelem, áldásos jellegű hatásokká. Julius havának csomópontjai 9—10—11—16—19—23—24—27-re esnek, ezek azonban legtöbbszörre meleg és száraz jellegűek inkább csak száraz szelekkel jelezve az általuk előidézett változatokat. Az eddigi zivataros hatások a legközelebbi napokban szünni fognak, erősebbé válnak azonban azok újra a 10-dik csomópont hatáskörében, a mi-

dőn zivataros csapadék is nagyobb mérvben várható, sőt nagyobb jégverés is valószínű. A 19-ik csomópont körül a hőmérsékletben változás várható, a meleg gyengül. A hónap utolsó harmada ismét állandó melegnek ígérkezik a bolygók részéről. Jelenleg a Nap képe feltmentes egy erős kitöréses folt csoport el-sején fordult át tőlünk, mely emelte junius utolsó napjainak melegét.

Meteor.

— Szénaszállítás méntelepek részére.

Az E. G. E. titkári hivatalához illetékes helyről kérdezősködés jött arra nézve, hogy — miután a kormány az erdélyi és felsőmagyarországi méntelepek számára ez évi november 1-től kezdődőleg kizárólag erdélyi szénát óhajt beszerezni — hol és mely birtokosok lennének hajlandók szállítani.

A széna préselt és préseletlen állapotban is átvétetik.

A mennyiség és ár megjelölésével tett ajánlatok a direkt a termelők által, a *M. kir. állami méntelep parancsnokságához, Sepsi-Szt. György* küldendők.

— **A nagyenyedi mezőgazdasági gép és termény kiállítás rendezősége** a napokban megkeresést intézett az összes iparkamarákhoz és vármegyei gazdasági egyletekhez abból a célból, hogy azok tagjaik figyelmébe ajánlják a kiállításon való részvételt és hogy a gazd. egyletek lehetőleg kollektívokban mutassák be vármegyéik mezőgazdasági állapotát.

Már eddig is három egylet és több birtokos jelezte, hogy csoportokkal óhajtanak részt venni. Ezekon kívül számos 1—3 □ méteres termény bejelentés történt. A hazai gépgyárosok is már több ezer négyzetméter helyet foglaltak le gépeik számára.

Szóval a szept. 30-án megnyíló kiállítás a legszebb sikerrel biztat.

Bejelentési határidő: augusztus 10.

— **Internátus a gazdatisztek gyermekei részére.** A Gazdatisztek Országos Egyesülete idei jubiláris közgyűlésén elhatározta, hogy a gazdatisztek gyermekei részére a fővárosban internátust létesít s e célra jelentékeny összeget meg is szavazott. A még hiányzó tőkét közadakozás útján kívánta beszerezni, de a belügyminiszter a szükséges gyűjtési engedélyt a kérvény beadása után 7 hónapra adta meg. Az idén tehát az internátus már meg nem valósítható. A Délmagyarországi Közművelődési Egyesület azonban felajánlotta a Gazdatisztek Egyesületének, hogy az Aradon és Szegeden szeptember havában megnyíló internátusaiban megfelelő számú helyet biztosít a gazdatisztek gyermekei részére. Bővebb felvilágosítást a D. M. K. E. főtitkára, Gallovich Jenő Szegeden ad.

— **Jó komló-termés kilátások.** Julius 1-kelettel kapjuk az állami komlószaktanár első jelentését hazánk idej komlóterméséről:

Az egész ország területén jól telelt ki a komló, s a hajtások kibujása is rendes időben történt. A tavasz elején volt esők megindították a komlóindák kuszását, a nyár eleji meleg időkből a lombosodás is jól történt, s sok mellékhatás fejlődött. Nagyon egyenletes s üde a fejlődés Udvarhelytől Segesvárig való Küküllő völgyön, előrehaladott Fejérmegyében s a Bácskában, sőt a legegyszerűbben kezelt torontali komlósok is szép képet nyújtanak! És figyelemre méltó, hogy az e tavaszon eszközölt új telepítések is jól állanak, úgy, hogy

Szőlők rigolozását gözekével

70—80 cm. mélyen, jutányos árban elvállalja s a jövő évi munkára is előjegyzéseket már most elfogad

Timár János, Maros-Szent-Királyt.

2—3 méteres indákon még mellékajtások is mutatkoznak sőt, a Bácskában holdanként 60—100 kgr szűz termést remélnek. *Már évek óta nem állottak ilyen szépen hazánk komlós kertjei* s ma a közvetlen tapasztalat meg a jelentések nyomán a kép az, hogy: a komlólok 50 %-ból jó, 30 %-ból jó közepes termést várnak. Eltekintve, hogy a tavaszon a Bácska s Fejérmegye némely helyein a komlóormányosok tettek — azóta már kipótolta kárt — s hogy derős napokon a megszokott komlóbolha rácsál, különösebb *ál-lati vagy penész kárról* nem érkezett jelentés. A *jégverés* alig 2—3 helyen okozott nagyobb bajt, de, sőt az utolsó jelentések (Fejér-, Moba., Somogy-, Muzsgó.) már a korai fajták *tobozfejlődéséről* adnak hírt, igazolja ezt a küküllőmenti kertekben az imént tett személyes tapasztalat.

Csehországból sőt Bajorországból is általában jó hírek jönnek, bár helyenként már félnek a szárazságtól s esőt várnak, máshol az éjjeli hidegeket unták meg s úgy látszik, a legtöbb helyen az indafejlődés csak felényi. Saaz környékén a tavaszon a drótféreg s bolha tett helyenként kárt, most meg egy zöld hernyó rája el tömegesen az indák fejeit. Elzászba levéltetű s mézharmat kerül tömegesebben. Auscha vidékén 50 kilónként 120 koronás elővételi ajánlatokat tesznek. Élénken figyelmezteti a szaktanár a termelőket a *hazai komló ideai korai fejlődésének körülményeire*. — Ugyanis úgy látja, hogy míg más időben a korai stájer komlóval egyidőben jutottak a saazi vagy nürnbergi piacra az öt kilós komlószákok, amely primör szállítmányoknak mindenkor volt biztos keletük, az idén meg sikeresebb lehet az ilyen módon való értékesítés, mert először is a legtöbb sörgyárban fogytán van a gyors keletű nyári sörhöz való komló, másrészt pedig úgy lehet, hogy az ideai csudálatos szép fejlődés révén még a korai délstájer komlókat is lefőzhetjük azzal, hogy pár nappal korábban jelenünk meg a piacon a postai komló-küldeményekkel. Mindenesetre igyekezzenek a komlótermesztők ezt a pozíciót elfoglalni s legajánlatosabb az Országos Magyar Gazd. Egyesület saazi bizománysával már most az O. M. G. E. irodája útján érintkezésbe lépni: de nem ártana, ha más illetékes egyletek s konzulátusok is propagálnák a hazai korai komlót.

— **Pályázati hirdetés.** A gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a f. évben szeptember hava 15-én megkezdődő két éves méhészmunkás tanfolyamra pályázat hirdettek. Felvétetik hat olyan egyén, kik 18. életévüket betöltötték, de 35. életévüket még túl nem haladták. A felvételt kérő és egy koronás bélyeggel ellátott folyamodványokat a m. kir. földművelésügyi miniszterhez (Budapest, V. Országház tér, 11 sz.) f. évi július 31-ig a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani. 1. Keresztlevél (születési bizonyítvány); 2. az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány; 3. hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött és használhatóságának s megbízhatóságának tanujelét

adta. A földműves- vagy kertmunkás-iskolát végzetek előnyben részesülnek; 4. azoknak, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magukviseletéről tanuskodó községi bizonyítványt, azoknak pedig, kik szülői vagy gyámi gondozás alatt állanak, az említett községi bizonyítványon kívül még a szülőik, esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniök, mely az illetőnek a tanfolyamra való belépést megengedi; 5. csatolandó továbbá az *ép.* egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvánnyal együtt; 6. a hadköteles sorban levők részéről szükséges annak hiteles feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze. Előnyben részesülnek azok, kik hadkötelezettségüknek már eleget tettek. A tanfolyamra felveendő egyének a telepen szabad lakást és államköltségen teljes ellátást kapnak. A hallgatók betegség esetén ingyenes orvosi segélyben és gyógyszerben részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkívántató felszerelést, szerszámokat, és eszközöket a tanulók használatra a gazdaságban kapják. Ezeket kivül évenként minden növendék 60 k. ruhapénzben is részesül oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik. *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

— **A várható ideai szőlőtermés.** A hírek szerint ez idén meglehetősen jó szőlőtermés mutatkozik s a tőkék az ország legtöbb borvidékén jól meg vannak rakva fűrtökkel. A reményeket azonban tetemesen alább fogják szállítani a felhőszakadások, amelyek a java virázásban levő tőkékre mostanában leszádkadtak. Az ily felhőszakadások a szőlő virágjának termékenyülését nagyon gátolják és az elrugást idézhetik elő. Félni lehet, hogy ezen kellemetlen időjárás a bortermeletés iránt táplált várakozásunkat képes lesz lényegesen lerontani.

— **A tengeri aratásának ideje** A tengeri a földgömbünkön koránt sincsen annyira elterjedve, mint a búza. A tengeri kifejlődéséhez, de különösen a beérédéséhez melegebb klímát kíván, míg a búza jóval messzebb megy fel északra. Míg tehát búzát földünkön folytonfolyvást aratnak, addig a tengeri aratása csak kevés hónapra terjeszkedik ki. Kezdi pedig a tengeri törését Argentiniában és Uruguayban március és április havában; szeptember—októberben a tengerit termelő európai országok jönnek sorra és pedig Olaszország, Magyarország, Ausztria, Bulgária, Románia és Dél-Oros ország, valamint a Fekete tenger meléki kis-ázsiai tartományok, végül Észak-Amerikában, amely a legtöbb tengerit termeli és Kanadában október—november havában aratják a tengerit.

— **Németország gyümölcsstermése.** A német birodalom ideai gyümölcsstermésére a kilátások nem kedvezők. Az almafák részben nem jól virágoztak és a szárazság, majd pedig a kemény hideg a gyümölcsfákban sok kárt okozott. A várható gyümölcsstermés legfőbb középszerűnek ígérkezik.

Termés- és piaci jelentések.

Az ideai termés.

— Hivatalos jelentés. —

A gazdasági tudósítók által július hó 1-ről betérjesztett adatokat ezuttal a földművelésügyi kormány teljes fentartással közli és utal az előző évek tanulságaira, amelyek már sokszor keresztezték a jó kilátásokat és előidéztek a remélnél gyengébb, sokszor nem várt kisebb eredményeket. Konstatálható azonban az is, hogy július 1-én remélt állapot *még mindig kedvező, sőt igen kedvező*; nem tartja azonban kizártnak, hogy a kimutatott számbeli becslés a legközelebbi alkalommal csökkenni fog.

Az aratási munkálatok részben normális körülmények, részben azonban a hirtelen érés következtében, különösen az őszi gabona körül a sik vidékeken jóformán országsszerte megindultak. A legutóbb érkezett jelentések igazolni látszanak ama feltevésünket, hogy a tikkasztó hőség miatt inkább csak a búza károsodott, mert a learatott gabona mutatja, hogy a rozsokban kevésbé mutatkozik nyoma a kényszer-érésnek. Előreláthatólag a buzatermésben sok aprószemű és töpörödött gyenge minőségű magot is be fognak hordani, mi által valószínű, hogy sok helyütt a kitűnőnek vélt buzaminőség a közepes állapotra fog redukálódni.

A rozs érése kedvezőbben indult és kielégítőbben is folyik le, mint a búza érése, ez a termés — a várható eredményeket az előző évekhez viszonyítva — kielégítő termést ígér. A rozs szép nagy szalmát és eléggé telt kalászokat nyújt és így a magtermés is inkább meg fog felelni a hozzáfűzött reményeknek, bár némi panaszokat a rozstermés körül szintén lehet hallani.

Az *őszi árpa* aratása nagyobbára megtörtént, kivittelt képeznek csupán a hegyvidékek, a hol az aratás még folyamatban van. Az eredmény többnyire csak közepes.

A zab vetések fejlődési állapota általában kielégítő és jó, csak hogy félt, hogy a rekkenő hőség ezt is korábban kasza alá jutattja, természetesen a minőség rovására.

A szőlő állapotáról a m. kir. szőlészeti és borászati felügyelőktől a következő jelentések érkeztek. *Nagyenyedi I. kerület:* A szőlő jól virágozott. *Nagyenyedi II. kerület:* Jó termésre van kilátás. *Dicsőszentmártoni kerület:* Jól kezelt szőlőkben jó termésre van kilátás.

A gyümölcsfák termése igen különböző. A meggy és cseresznye többnyire kielégítő, a barack gyenge s a körte és szilva kielégítő, helyenként gyenge termést ad. Az alma Erdélyben kielégítő, egyebütt többnyire közepes, vagy gyenge termést ígér. Az esőzések néhol rothadást okoztak s a termés hullás következtében szintén apad.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felölős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segédszerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDONA.

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság resicza mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Rövidített leveleim: „Agraria” Budapest, V., Váci-ut 2. Sürgőseim: „Agraria” Budapest,

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajművelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakzerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangú magyar gyártmány, felülmúlja meg a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Tiszta acélananyag s a j á t hámorainkból.

1457

Erdélyrészi piaci ártudósítások.

A jelentés		Búza I. rendű	Búza II. rendű	Rozs	Árpa	Zab	Török-búza	Tej 1 liter	Vaj 1 klgr.	Tojás 5 darab	Réti széna q.	Őszi szalma 1 szekér	Tavaszi szalma 1 szekér	Lóhere-mag q-ként	Lucerna-mag q-ként	Tűzifa 1 köbméter	Marha hús 1 kiló	Sertés hús 1 kiló	
helye	napja	m é t e r m á z s á n k é n t																	
k o r o n á k b a n																			
Brassó ¹⁾	VI. 30.	19:20	19:00	15:44	12:47	12:80	15:15	-16	2:00	-20	7:—	4:50	—	—	—	—	4:40	1:45	1:20
Beszterce	VI. 30.	15:—	15:—	16:50	14:50	12:—	16:50	-24	2:—	-20	10:—	9:—	7:—	—	—	—	7:—	1:04	1:12
Derecske																			
Dicsőszentmárton	III. 31.	18:—	17:50	16:—	14:—	12:—	18:—	—	—	—	10:—	5:—	—	—	—	—	5:—	1:04	1:20
Fogaras	III. 31.	18:60	17:60	12:50	14:—	12:50	16:40	-24	—	-20	8:—	3:—	—	—	—	—	—	1:04	1:04
Dés	VI. 27.	17:—	16:—	12:50	15:50	12:50	17:—	—	—	—	6:—	20:—	—	—	—	—	4:—	0.96	—
Hátszeg																			
Kézdivásárhely ²⁾	VI. 28.	17:—	16:—	14:00	12:—	12:—	15:00	-16	2:00	-25	5:00	10:00	—	1.50	1.80	—	12:—	1:04	1:24
Kolozsvár	IV. 6.	17:60	16:20	15:40	16:—	13:80	17:80	—	—	—	11:—	6:—	6:—	—	—	—	5:—	1:04	1:36
Dés	IV. 4.	18:50	17:—	16:50	15:50	14:50	18:30	—	—	—	7:50	5:50	6:—	—	—	—	4:—	-88	—
Nagy-Szeben																			
Sepsiszentgyörgy ³⁾	VI. 30.	16:60	—	13:50	12:00	12:—	16:30	0:32	1:60	-20	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szamosujvár	III. 21.	19:—	18:—	17:—	16:—	15:—	18:—	-28	1:80	-25	8:—	4:—	—	—	—	—	4:40	-80	—
Szász-Sebes	VI. 29.	17:—	15:—	14:50	—	13:80	15:40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5:—	1:12	—
Szászváros																	5:—	—	—
Székelyudvarhely	VII. 4.	14:—	12:00	11:00	10:00	14:00	12:00	-20	2:00	-20	7:—	5:—	—	—	—	—	—	1:04	1:20
Székelykeresztúr	III. 23.	18:50	18:—	16:30	16:—	15:40	19:—	-24	2:—	-45	8:—	—	—	—	—	—	2:25	-80	-80
Vajda-Hunyad																		—	1:22

¹⁾ A terméskilátások minden tekintetben jók. ²⁾ Terméskilátások mezői terményekben jók, gyümölcsben meglehetősek. ³⁾ Terméskilátások búzából, rozsból kitűnő, zabból, árpából jó, tengeri és hülyesékből gyenge, kertiveteményekből közepes, gyümölcsből 1/3 résznyi, komlóból jó.

Pef (Porcellán email festék.) Bessemer festék (védjegy álló) Mezőgazdasági körökben már évek óta kitűnő hírnévnek örvendenek — Lutz Ede és Társa festékgyárosok által, Budapest, Örnagy-utca 4. sz. — gyártott festékek és ajánlatosnak tartjuk ezen gyártmányokra e helyen is utalni. Pef (porcellán email festék) minden célra alkalmas fényes, különösen olyan helyekre ajánlható, ahol súly fektetik csinos és könnyen tisztán tartható felületekre. Szeszgyárak, tejgazdaságok, gyümölcsraktárak, éléskamrák, nemkülönbön gépházak, konyhák, clostettek mázolására Pef nagyon alkalmas, minthogy porcellánhoz hasonló, kemény sima mázolata, piszok, házi és penészgomba képződését megakadályozza, amennyiben vízzel bármikor lemosható. Tekintve továbbá, hogy a Pef fel cszközölt mázolatok hosszú évekig is eltarthatnak, az ár olajfestékekkel szemben aránytalanul olcsó. Mint az a szakkörök itéleteiből is látható, a Bessemer-festék (védjegy álló) vasszerkezeteknél a leghatásosabb védelem rozsdá, továbbá időjárás és vegyi befolyások ellen. Hiszen ismeretes, mily károkat és kellemetlenségeket okozhatnak vasszerkezeteknél a nem elég conserváló képességgel bíró mázolatok és így egy csekély ártóbb let tekintetbe nem jöhet. Fontos ezekenkívül, hogy a Bessemer-festék teljesen mérge mentes, mely tulajdonságánál fogva istállóban is teljes nyugodtsággal alkalmazható. Hiszszük, miszerint ezen két gyártmányt b. olvasóinknak nyugodtan ajánljhatjuk. — Bővebb felvilágosítással a gyárosok bizonyára szívesen szolgálnak. 1568. I.

2 1/2, 3, 4, 6, 8, 10 lóerő
 kitűnő karban levő Shuttlewort és egyéb gyártmányu 1558
gőzgarnitúrák
 jutányos árban eladók Kállai Lajos gépgyárban Budapest, VI., Gyár-utca 50. sz.

Értesítés.
 Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

„Nagyszebeni földhitelintézet“
 részéről
 Kolozs és több szomszédos megye területére
 ingatlan jelzalog kölcsönök
„Kizárólagos ügynökségével“
 bizattam meg.

Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.
 Bárminemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.
 Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.
 Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmü jelzalogkölcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatatlan, időt vesztő és minden esetben akár eredményes- akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel 1243
Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
 Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

Irodalmi Megjelent
KUNOSSY, SZILÁGYI ÉS TÁRSA
Jelentés! Rönyv-, mű- és zeneműnagykereskedésében az 1905. évre szóló
Hasznos Könyvnaptár,
 mely irodalmi részében rendkívül érdekes közleményeket ad Erdődy, Dömötör, Mikszáth, Radó és Szomaházy tollából és felüli a klasszikus és modern magyar irodalom összes nagyszabásu alkotásait, valamint az egész magyar irodalom termékeit **bibliographiai csoportosításban.** A könyvnaptárban előforduló műveket **csekély havi részletfizetésre szállítjuk.**
 Ezen terjedelmes és a könyvszükséglet megválasztásánál nélkülözhetetlen nagybecsű díjtalanul és bérmentve segédkönyvet mindenkinek küldjük. Ezenkívül kívánatra szívesen küldjük a német irodalmat felőlelő gazdag tartalmu könyvjegyzékünket és zeneműjegyzékét is.
Czégünk, mely az irodalom és művészet érdekeit kívánja első sorban szolgálni, mindenkinek, még a legszerényebb jövedelemmel rendelkezőknek is lehetővé teszi, hogy könyvszükségletét előnyös fizetési módzatok, csekély részletek mellett beszerezhesse.
Tessék kérni az 1905. évi Hasznos Könyvnaptárt díjtalanul és bérmentve!
 Vidéki, helyi és utazó képviselők, kik e szakmában már megfelelő szép eredménnyel működtek, a legelőnyösebb feltételek mellett nyernek alkalmazást.

Kunossy, Szilágyi és Társa
 • Rönyv-, mű- és zenemű- •
 nagykereskedés és kiadóvállalat
 Budapest, Ujvilág-utca 16.

Gazdasági kereskedelmi és iparbank Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, MUZEUM-KÖRÚT 19.
 Telefon 149, Postatakpztri Cheque számla: 15603.
 Cheque számla: a Magy. leszámit. és pénzváltó-banknál.

BANKOSZTÁLYA
 utján törlesztéses jelzalogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a teleklönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.
VÁLTÓ.
 kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteteknek,
KÖLCSÖNT
 sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

GÉPOSZTÁLYA
 utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:
 Gazdasági gépeket, Gőzcséplő-készleteket, Tojáskerék-rendszerű vetőgépeket, Egytetemes acél-ekéket, Gazdasági malomberendezéseket, Tejgazdasági gépeket, Fűrészyári berendezéseket, Szecskavágókat, Répavágókat, Morzsolókat, Darálókat stb.
 Tejgazdasági, baromfitenyésztés, gépek és eszközök, tejtelepek, czukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése. Műtrágya, erőtakarmányok, Dermelasse, szák, ponyva stb. stb.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.
 Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

HALDEK
 magnagykereskedése, József Főherceg ő császári és királyi Fensége udvari szállítója,
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 9. SZ.

Ajánl kiváló minőségben jutányos ár mellett

mustár, tarlórépa, hajdina, muhar, spergula } **magot,**
 Lóbabót, paprikakölest, fehér kölest, stb.

1468

Gazdatiszt,

ki nagyobb birtokokat és uradalmat több éveken át önállóan vezetett és kezelt, keres önálló gazdatiszti állást most, vagy későbbi belépéssel, esetleg nagyobb birtokot vagy uradalmat százalékos kezelés mellett is hajlandó átvenni. Cim a kiadóhivatalban.

— Erdély kávé forrása a Flumel Kávé-behozatali Társaság fióktelepénél, Mátyás-király-tér 12. (Bittó Rezső mellett) a legkiválóbb fajú kávék mesés olcsó árban szereshetők be. Vidékre 5 kgos megrendeléseket bérmentve és vámmentesen foganatosítunk. Telefon! 1436.

**Cséplőgép garnitúra
olcsó áron eladó.**

Értekezni lehet: B. BAK LAJOSNÁL,
Kolozsvár, Malom-utca. 1587

**Magyar Jelzálog-Hitelbank
Képviselősege Kolozsvártt**

(Jókai-utca 2. sz., gr. Rhédey-ház, I. em.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona.

4%-os és 4½%-os

Záloglevélkölcsönöket

nyújt és pedig 4%-os kölcsönt földbirtokra: 50

évi törlesztéssel 4-95 százalék,

nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-25 százaléknyi évi részletfizetés mellett és magasabb leszámítási árfolyam mellett 4½%-os záloglevélkölcsönöket földbirtokra 50 évi törlesztéssel 5-35 százalék és nagyobb városokban fekvő házakra 42½ évi törlesztéssel 5-65% évi részletfizetés mellett.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az Erdélyi Gazdasági Egylet

bizalmi férfai adnak véleményyt. (1001.)

A bank képviselőségénél kaphatók 4% és 4½%-os záloglevelek, 3%-os és 4%-os nyereménykötvények

Eladó

30 drb. 4—5 éves és 36 drb.
3 éves elsőrendű erdélyi ma-
gyar faju 1584

TULOK

Tischler Mór meleg-földvári
gazdaságában

Értekezhetni: KEPES MÓRNÁL

Meleg-Földvár u. p. Búza,
vasuti állomás: Budatelke.

**BENZINMOTOROK, GŐZCSÉPLŐKÉSZLETEK,
ARATÓGÉPEK ÉS EGYÉB MEZŐGAZDASÁGI GÉPEK**

legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

BÜKKFA-SZÉN

waggonszámra métermázsánként 2 koronak 80 filléért.
Reteggi sz.v.v. állomáson wagonba rakva, lehát a legolcsóbban beszerezhető

Gróf Teleki László Gyula úr
erdélyrészi erdészeténél

Kecsed, u p. Nagy-Iklód.

NB. Zsákban való szállítás rendelésénél a zsák önköltségen számíttatik fel; vagy zsákot kérünk küldeni. Szállítunk szenet kisebb mennyiségben is, csak az illető küldjön zsákot, vagy pedig a zsák árát is felszámítjuk.

Megrendeléseket szíveségből átvesz az „Erdélyi Gazda”
kiadóhivatala is. 1423

Törlesztő kölcsönök.**Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank**

Részvénytársaságnál

Kolozsvártt, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-
birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számíttatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

1501

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Mindennemű, vízben oldható és szavatolt beltartalmú **műtrágyafélék**, ugymint: esontliszt és ásványi **szuperfoszfátok**, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétrom a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-Ipar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Nádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérészekedések intézendők. Rendeléseket készséggel elfogad és közvetít az Erdélyi Gazda közvetítő osztálya. A gyár árjegyzéke lapunk minden számában található!

Url Rezső Sertéseket

sertésbizományos

BUDAPEST,

VIII., Bérkocsis-utca 12.

sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi árakon értékesít. 1534.

Fischer és Társa — Faiskolák —

Nagy-Enyed (Alsó-Fehérmegye.)

Szakszerűen nevelt gyümölcsfáknek tömeges produkálása a legfinomabb és legjobb csemege

és kereskedelmi fajokban. Gyümölcsvadonczok, Gleditsiák, Akáczfák, Spárga, Rhabarber Gömbakác, Szamóca, Ribiszke (vörös szőlő), Egres stb. stb.

Megbízható kiszolgálás. — Olcsó árak.

Szakszerű csomagolás. 1352

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legújabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, korokozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecsakavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

1465.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.
Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petroleum-motorok és locomoblok, szlívő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

EKÉK, BURGONYAKIEMELŐ GÉPEK,
RÁKÓCZI-DRILL VETŐGÉPEK, „MILWAUKEE“-FŰKASZÁLÓK, ARATÓGÉPEK.

DRÖSSLER KÁROLY

CS. ÉS KIR. SZAB. GAZDASÁGI GÉPGYÁRA

BUDAPEST, VI., Váci-körút 59. szám.

1449

Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899.
Arany érem Budapest 1899.
Arany érem Pozsony 1902

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra a nagy üzem számára 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.
Bor, gyümölcsbor és gyümölcsnedvsajtókat kézihajtásra Herculesnyomóerőszerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs- és szőlő-örölőket, bogozó-gépeket,

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett, mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1.
különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek. 1579

Cséplőgéptulajdonosok!
A belügyminiszteri 73595 - 1903. sz. rendelettel előirt

mentőszekrények

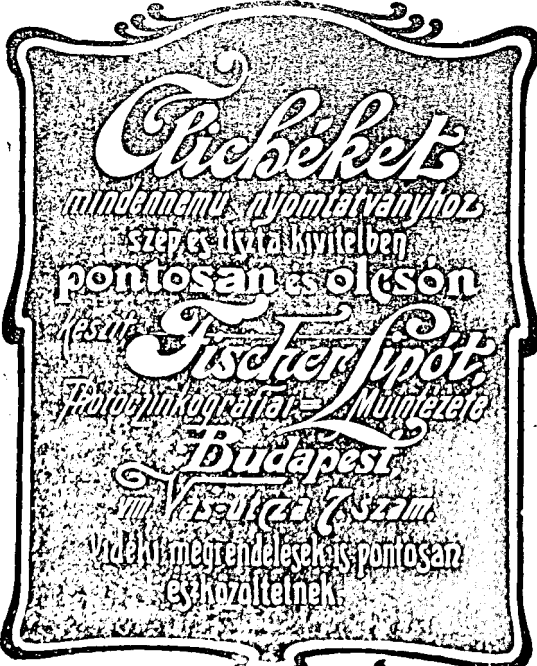
gőzgépekhez

erős vasból
teljesen felszerelve

38 koronáért

Járgánygépekhez pléhdobozban 6.50 koronáért beszerezhetők a

„Magyar orvosi műszertárban“
orvosi műszerek, kötszerek és sérvkötők gyára
Budapest, VII., Korepesi-út 32. szám.
Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árrétt szállítanak. 1528

Fischer's Spot
mindennemű nyomtatványhoz
szép és gyors kivitelben
pontosan és olcsón
Budapest

Nagy-Küküllő vármegyében vasuti állomás és államút közelében fekvő,

kitünő lak- és gazdasági épületekkel, malmokkal felszerelt elsőminőségű tagosított hirtok nagy erdei legelőkkel a jövő év ápril havától kezdődleg 1585

10 évre bérbe adandó.
Bővehet a kiadóhivatal.

Sárga János, Kolozsvárt

ékszerész, mű-ötös, egyházi szerek műintézete.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát arany-, ezüst nemükben, drágakő-ékszerekben, valamint Angol, Francia és Berndorfi különlegességekben.

Kitünően berendezett műtermében készít ezüst-nemüket, ékszereket, valamint magyar dísz-ékszer és egyházi felszereléseket. 1416

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szívó, világító- és kohó-gázüzem számára.
Lokomobilok, szabad Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
Szivattyú, Worthington és egyéb rendszerek szerint.
Hűtőtelepek és jéggyárak.
Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
Hydraulikus sajtók különböző nagyságban.
Borsajtók és szőlőzúók. 1475

„PEF” (Porcellán-Email-Festék) falakon és fán porcellánszerű, mosható mázolatot ad.

Legnagyobb tisztaság. Sok évi tartósság.

Nincs por, piszok, penész a vele mázolt falakon.

Gazdasági üzemek, mint tej-, vajkezelési és sajt készítői helyiségek, istállók, gépházak, élesztőkamrák, konyhák, fürdőszobák, klozetek satöbbi részére felette célszerű.

BESSEMER-FESTÉK (védjegy ulla)

legtartósabb rozsdá elleni mázolat, mindennemű vasszerkezetek,

vas és hullámbádogtetők, tartók, istálló vasgerendák, kerítések, vaskapuk, vasablakok, gépek, lokomobilok stb. részére.

Kimerítő ajánlattal és prospektussal szívesen szolgálnak az egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa, festékgár

BUDAPEST, VII., Órnagy-utca 4.

1568. I.

Legteljesebb Magyar Levelező.

Levélminták, beadványok, folyamodványok, kérvények, családi, kereskedelmi és más levelek helyes szerkesztésére.

Szerkesztette: **KNORR ALAJOS** ny. kir. táblabíró.

Harmadik javított és bővített kiadás.

Ára füzve 6 kor., aranyozott vászonkötésben 7 kor. 20 fill.

ÖNÜGYVÉD vagyis gyakorlati útmutatás jogügyletek elintézésére, okiratok a beadványok szerkesztésére, a legújabb törvények alapján, 378 irónáypéldával felvilágosítva bírák, ügyvédek, jegyzők és felek használatára, írta:

KNORR ALAJOS

köz- és váltóügyvéd, III. oszt. vaskoronarend lovagja, ny. kir. ítélőtáblai bíró. 1450. II.

Hatodik egészen átdolgozott kiadás.

VI. egészen átdolgozott kiadás, a legújabbban szentesített törvényekhez alkalmazva. Ára füzve 10 kor., bekötve 12 kor.

Ifj. **NAGEL OTTÓ** könyvkiadóhivatalában Budapest,

VIII., Muzeum-körút 2. szám (a Nemzeti Színház bérházában)

GANZ és TÁRSA

vasöntő és gépgyár részvénytársaság

• LEOBESDORF. • BUDAPEST. • RATIBOR. •

Varosi üzlet: BUDAPEST, Ferencziek-tere 2.

Ajánlja:

Hengerszékeit (Mechwart szabadalma) darálás-, felbontás-, kiörlés- és si-nára örléshez, önműködő lisztkeverő gépeit, hámozó-, koptató- és egyéb malomgépeit, mint felvonókat, szitákat, szállítócsigákat-, zsákfelvonókat, detacheurök- és egész malomberendezéseket.

Turbinákat, forgó ekéket gőz-, petroleum- és electromos hajtással.

Electromos világítási és erőátviteli telepeket. Mindennemű kéregöntvénynt.

Bánki rendszerű benzin és petroleum motorokat és locomobilokat.

Az 1900-ik párisi kiállításon 6 díjjal és 8 arany-éremmel kitüntetve. 1485

A legjobb minőségű
— juta- és len —

ZSÁK,

vizhatlan kazal-, gép-
— és szekér —

PONYVA

bármily mérethen a
legolcsóbb gyári árban

kapható 1451

FISCHER J.

ponyva- és zsákár-
házában BUDAPEST,
V., Nádor-u. 31 – 33.

KÖLCSÖN-PONYVÁK

a hordás és eséplés ide-
nyére mérsékelt kölcsön-
díj mellett. — Sodrott
szőlőkötöző fonalak,
sokkal jobb a raffiánál,

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok:	Korm. hozzáj. elemi ágazatban	400.000.— K.
	Alapítók	1.278.240.— "
	élet	200.000.— "
Tartalékok		455.436.11 "
	Összesen:	2.333.676.11 K.

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " "	59.782.36 "
1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.23 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módzatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. 1904. évben a jégkár ellen biztosítottak 2%-os díjvisszatérítésben részesülnek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Hiánytpótló munka.

A magyar könyvtermelés diadala!!

Páratlanul álló diszes kiállítású, képekkel gazdagon tarkított, érdekesen megírt munka jelent meg a nagyközönség számára:

A Világ Történelme

SZERKESZTI
ENDREI ZALÁN.

Ezt a munkát kiváló művészi értékű, nagy mesterek festményei után készült színes műmellékletek díszítik. A munkában magában 1200 több szép értékes, érdekes kép van.

A szép, pazar pompájú műmellékleteken, a gyönyörködtető képekhez teljesen megfelelő érdekes előadásu a szöveg, amely oly könnyedén, oly szorakoztatóan adja elő a világ történelmét, hogy az olvasónak nemcsak gyönyörűsége telik benne, de szellemi pihenésül is szolgál. A munka nem száraz tudományos könyv.

Mindenki, aki a történelem iránt érdeklődik, ennek a munkának a megismerése után azt fogja mondani: Ez az, amit régen keresek, ez az amire szükségünk van.

Hogyan győződhetünk meg ennek igazságáról?

Kérjünk mutatványszámot, melyet a kiadóhivatal ingyen küld meg.

1464. I.

Mi a munka ára?

Füzetenként 40 fill. (20 kr.), előfizetési ára $\frac{1}{4}$ évenként (13 füzetért) 5 kor. 20 fill. (2 frt 60).

Minő kedvezményben részesül, aki előfizet?

Ingyen kap a munka 3 kötetéhez páratlanul álló, diszes iparművészeti becsü bekötési táblát. A tábla értéke 20 korona. Ezt csakis az előfizetők kapják. Amikor a munka készen lesz, ára tetemesen drágább lesz, mint most füzetenként vásárolva, vagy előfizetés útján.

Hogy rendelhetjük meg legkényelmesebben a munkát?

Levágjuk az alábbi szelvényt, egy levelezőlapra ragasztjuk és a levelezőlapra a következő címet írjuk:

A Világ Történelme
t. kiadóhivatalának

Budapest,

VII. Erzsébet-körut 38.

A „Világ Történelme“ Kiadóhivatalának

Budapest, VII., Erzsébet-Körut 38.

Alulírott ezennel megrendelem A Világ Történelme című füzetekben megjelenő, képes diszmunkát és kérem, hogy címemre a hetenként megjelenő füzeteket elküldjék, az $\frac{1}{4}$ évi előfizetést 5 K. 20 fill. (2 frt 60 kr.) utánvétellel az első füzet beküldésekor szedjék be; a további előfizetést negyedévenként pontosan előre fogom beküldeni. Jelen megrendelésből kifolyó rendes előfizetésemért kedvezményül megkapom a munkához készült diszes bekötési táblákat és a füzetgyűjtő mappát teljesen ingyen.

alírást.

Kérjük tisztán és olvashatóan kitölteni.

Megrendelő neve:

Állása:

Teljes címe (város, utca, megye, u. p.):

Tessék levágni és levelezőlapra ragasztani!

!! Tessék mutatványszámot kérni !!